

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 233.027 van 25 november 2015
in de zaak A. 212.821/XIV-35.703**

In zake : Michaël MANNAERT
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Peter Crispyn
 kantoor houdend te 9030 Mariakerke
 Mazestraat 16
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
de minister van Binnenlandse Zaken
die woonplaats kiest bij
de Federale Politie DGS/DSJ
gevestigd te 1050 Brussel
Kroonlaan 145/A

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 18 juni 2014, strekt tot de
nietigverklaring van “het besluit dd. 24-04-2014 van de (waarnemend)
directeur-generaal van de algemene directie bestuurlijke politie binnen de federale
politie, optredende als hogere tuchtoverheid, waarbij aan verzoeker de zware
tuchtstraf inhouding van wedde van 8% gedurende twee maanden is opgelegd”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Verzoeker heeft een toelichtende memorie ingediend.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een verslag
opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoekende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 28 oktober 2015.

Kamervoorzitter Geert Debersaques heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Flore Aerens, die *loco* advocaat Peter Crispyn verschijnt voor verzoeker, en adviseur Jana Mouton, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker was ten tijde van de feiten die aanleiding hebben gegeven tot de bestreden beslissing, agent van politie in de politiezone Vilvoorde - Machelen (VIMA).

3.2. Een initiële tuchtbeslissing van 12 december 2013 wordt op 20 maart 2014 ingetrokken. Het doelloos geworden beroep tegen die beslissing wordt verworpen met het arrest van de Raad van State nr. 228.011 van 8 juli 2014.

3.3. Met een nieuwe beslissing van 23 april 2014 wordt aan verzoeker de zware tuchtstraf van inhouding van 8% van de wedde gedurende twee maanden opgelegd.

Dit is de thans bestreden beslissing

IV. Onderzoek van het eerste middel

Standpunt van de partijen

4. Verzoeker voert in een eerste middel de schending aan van de materiële motiveringsplicht en van het zorgvuldigheidsbeginsel omdat de feiten die hem ten laste worden gelegd niet afdoende zijn onderzocht en niet zijn bewezen.

Volgens verzoeker is de tuchtoverheid volledig voortgegaan op de verklaringen van een aantal dames waarin zij een consistente lijn lijkt te ontwaren, maar is zij bijzonder kritiekloos geweest en heeft zij zich niet verwaardigd om een gedegen onderzoek te voeren ter objectivering van die verklaringen. Verzoeker gaat vervolgens uitgebreid in op de verklaringen die de betrokken dames hebben afgelegd, waarbij hij een aantal feitelijkheden betwist en waaruit volgens hem blijkt dat er sprake is van een onderlinge beïnvloeding waarbij mevrouw S.M. centraal staat. Verzoeker stelt dat er zeer veel elementen niet kloppen en een nader onderzoek en een kritische benadering vereisen, hetgeen hij omstandig detailleert.

Naast de “rechtstreekse problematiek der vrouwen” gaat dat volgens verzoeker ook op voor de betichting dat hij privégegevens, bekomen in zijn ambtshoedanigheid, zou hebben aangewend voor privé doeleinden. De tuchtoverheid heeft zich ook daarbij laten leiden door de verklaringen van de dames, zonder nader onderzoek. Verzoeker verwijst daarbij naar het verslag van de inspecteur-generaal die reeds wees op de noodzaak van verdere onderzoeken. De reactie van de tuchtoverheid op dat verslag, die het bijkomend verhoor van

getuigen nutteloos achtte omdat de zone al genoeg geld en energie in de zaak heeft gestoken, zegt volgens verzoeker genoeg, zoniet alles over de ingesteldheid van de tuchtoverheid.

Verzoeker besluit dat de gronden waarop de overheid zich steunt niet deugdelijk zijn zodat de materiële motiveringsplicht is geschonden. Door in gebreke te blijven om een ernstig onderzoek te voeren met een minimum aan kritische bevraging en onderzoeken ter objectivering van zowel de elementen ten laste als ten onlaste, heeft de tuchtoverheid eveneens het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden.

5. De verwerende partij voert geen inhoudelijk verweer.

Beoordeling

6. Het auditoraat besluit tot de gegrondheid van dit middel op grond van de volgende overwegingen.

Nog daargelaten de vaststelling dat de bestreden beslissing niet bepaald getuigt van de nodige duidelijkheid inzake de precieze tenlasteleggingen, dient te worden vastgesteld dat enkel met betrekking tot het feit dat zich op 5 november 2012 voordeed (meer bepaald het e-mailverkeer tussen verzoeker en een getuige omtrent het verdere verloop van hun relatie) concrete stukken voorliggen. Voor het bewijs van de overige feiten baseert de tuchtoverheid zich uitsluitend op de verklaringen van vier vrouwelijke getuigen. Deze verklaringen, waarbij de getuigen verzoeker nochtans onder meer het herhaaldelijk versturen van (seksueel getinte) sms- en *facebook*-berichten verwijten, worden door geen enkel concreet (begin van) bewijs bevestigd. De tuchtoverheid gaat met andere woorden volledig voort op de eenzijdige verklaringen van de vier vrouwelijke getuigen. Nochtans wees verzoeker reeds bij de Tuchtraad op de vriendschapsband tussen deze dames en suggereerde hij zelfs een complot tegen zijn persoon.

De inspecteur-generaal wees er dienaangaande in zijn deskundigenverslag op dat de feiten zich voordeden in een context zonder getuigen en het aldus een situatie van “woord tegen woord” betreft en dat de gelijklopende verklaringen van de getuigen als bewijs kunnen worden aanvaard op voorwaarde dat zij geen overleg hebben gepleegd, hetgeen juist door verzoeker wordt aangekaart door te wijzen op de vriendschapsband tussen de betrokken dames, ten bewijze waarvan hij afdrukken van *facebook*-pagina's voorlegt. De inspecteur-generaal achtte het dan ook aangewezen “om deze getuigen/slachtoffers te bevragen naar mogelijke vriendschapsbanden en eventueel overleg over hun getuigenissen” en om hen te confronteren met de verklaringen van verzoeker voor de Tuchtraad, desgevallend in het bijzijn van zijn tuchtverdediger. Noch de Tuchtraad noch de tuchtoverheid gaan hier concreet op in.

In zijn advies stelt de Tuchtraad weliswaar vast dat het om “deels gelijklopende verklaringen van de getuigen” gaat, maar meent hij dat deze getuigenissen, waarvan hij vaststelt en dus erkent dat de tuchtoverheid zich hierop steunt voor het bewijs van de feiten, niettemin geloofwaardig zijn (onder meer) omwille van “de gelijklopende elementen die door de getuigen worden naar voor gebracht”, zoals daar zijn “de veelvuldige contacten via SMS of internet”, “het hardnekkig, veelvuldig en periodiek versturen van deze berichten”, “de seksueel getinte aard van de berichten waarin hij voorstelt om naar de sauna te gaan of deel te nemen aan een gang bang”, ... en de vrij gedetailleerde beschrijving van de feiten door de getuigen. Van deze veelvuldige contacten via sms of *facebook* blijkt - zoals hoger reeds werd vastgesteld - evenwel geen enkel concreet bewijs te bestaan. Wanneer er tussen de getuigen effectief een vriendschapsband zou bestaan en er sprake zou zijn van een “complot”, zoals verzoeker voor de Tuchtraad aanvoerde, is het niet ondenkbaar dat zij overleg hebben gepleegd omtrent hun verklaringen (en konden deze in dat opzicht inderdaad gedetailleerd zijn) en ligt het dan ook in de logica dat zij hieromtrent nader zouden zijn geïnterpelleerd. De nogal laconieke reactie van de tuchtoverheid dat “[d]e zone (...) al genoeg geld en energie in deze zaak gestoken (heeft) en (...) daarom

bijkomend verhoor van getuigen nutteloos (acht)” , getuigt evenmin van zorgvuldig feitenonderzoek.

Het opleggen van een zware tuchtstraf, zoals de thans bestreden inhouding van 8% van de wedde gedurende twee maanden, veronderstelt nochtans dat eerst een gedegen onderzoek naar de waarachtigheid van de verklaringen wordt gevoerd.

Uit wat voorafgaat blijkt aldus dat alleen het vierde feit (in de (her)omschrijving door de Tuchtraad) voor eenvoudige vaststelling vatbaar en bewezen blijkt te zijn. De overige feiten, die bij de beoordeling van de strafmaat volgens de Tuchtraad, daarin gevolgd door de tuchtoverheid, nochtans getuigen van “een perverse houding” en waarbij zeer zwaar getild wordt aan het feit dat verzoeker zijn politionele bevoegdheden zou hebben misbruikt “om uiteindelijk aan zijn seksuele behoeften te kunnen voldoen” (getuige hiervan de “seksueel getinte berichten” die hij nadien aan de vrouwen zou hebben gestuurd), berusten echter uitsluitend op de verklaringen van de betrokken vrouwen die elkaar klaarblijkelijk kennen, die allen verwijzen naar deze veelvuldige sms- en *facebook*-berichten, maar waarvan geen enkel concreet stuk wordt, dan wel kan worden voorgelegd. Dit is op zijn minst zeer merkwaardig te noemen. Een zorgvuldig handelende tuchtoverheid had dan ook minstens één en ander moeten natrekken teneinde de betrouwbaarheid van de getuigenissen na te gaan, temeer nu verzoeker bij de Tuchtraad uitdrukkelijk wees op de vriendschapsband tussen de vrouwen en op een mogelijk complot tegen zijn persoon. De tuchtoverheid heeft het echter niet nodig gevonden (getuige hiervan het citaat uit het proces-verbaal van de zitting van 15 oktober 2013 van de Tuchtraad, waaruit blijkt dat de hogere tuchtoverheid een bijkomend verhoor van de getuigen nutteloos acht om de enkele reden dat de politiezone “al genoeg geld en energie in deze zaak gestoken (heeft)”) om de getuigen eventueel te confronteren met hun verklaringen, met de raadsman van verzoeker (indien zij niet met verzoeker zelf wensten geconfronteerd te worden) en/of het telefoon- en internetverkeer tussen verzoeker en deze vrouwen na te gaan alvorens hem een dergelijke zware tuchtstraf op te leggen.

Eén en ander leidt aldus volgens het auditoraat tot de vaststelling dat de bestreden beslissing steunt op motieven waarvan het feitelijk bestaan niet naar behoren bewezen wordt en aldus niet met de nodige zorgvuldigheid tot stand is gekomen.

7. De verwerende partij betwist deze conclusie niet. Na kennisneming van het verslag van het auditoraat, heeft zij immers niet de gelegenheid benut die een laatste memorie biedt om nog een andere visie op de beoordeling door het auditoraat weer te geven. Zij verzuimt immers om op de behandeling van het middel in het auditoraatsverslag nog inhoudelijk te reageren.

De Raad van State ziet geen reden om het anders te zien dan het auditoraat en bevindt aldus, de redenering van het auditoraatsverslag bijvallend, het eerste middel in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt het besluit van 24 april 2014 van de (waarnemend) directeur-generaal van de algemene directie bestuurlijke politie binnen de federale politie, optredende als hogere tuchtoverheid, waarbij aan verzoeker de zware tuchtstraf inhouding van wedde van 8% gedurende twee maanden is opgelegd.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 200 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro, die verschuldigd is aan verzoeker.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vijftientig november tweeduizend vijftien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Geert Debersaques,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Kaat Leus,	staatsraad
bijgestaan door	
Johan Pas,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Johan Pas

Geert Debersaques